

Abafáy-Deák Csillag rövidprózái

Villamospótló

Kázmérnak még a halála is csendben történt. Semmi panaszkodás, hosszantartó betegség, agónia. Egyik késő őszi reggelen a külvárosi villamosmegálló padján találták meg. Egyenesen ült akkor is. Fegyelmezetten. Egy utas leült mellé, és ahogy véletlenül hozzáért, Kázmér lefordult a földre. A férfi éleszteni akarta, de a test teljesen merev volt, már több órája halott lehetett.

Amikor Borihoz eljutott a hír, hogy rátaláltak férjére, akit már este óta kerestetett, belekiabált a telefonba, az ő Kázmérja soha, de soha nem ül villamosra, még a fejét is elfordítja, ha közelében járnak. Az elektromossággal lehet valami baja, azért kerüli az ilyen járműveket, bár igaz, hogy sose magyarázta el az okot. Bori nem szeretett kérdezősködni. Ha kérdezett valamit a férjétől, a kapott választ nem értette. Eleinte megismételte a kérdést, ilyenkor még bonyolultabb válaszokat kapott. Kázmér sose beszélt ingerülten, csak amikor felelet közben Borira nézett, úgy tűnt, mintha a felesége háta mögött is látna valakit. Az asszony gyakran megfordult, de sohase vett észre senkit ott. A férfi zöld szeme meg sem rebbent, és nem kérdezte meg, miért forgolódik a nő, mit keres a háta mögött.

Húsz év házasság alatt egy hangos szó sem hagyta el Kázmér száját. Kezdetben felesége még meg-megemelte a hangját, de hamar belátta, egyedül nem lehet veszekedni. Megszokta a kellemes csendet, férje ugyanolyan udvariasan viselkedett, mint ismeretségük elején. Mindent kiszámított, és ez Borinak kényelmes volt, kivéve a szexet. Annak is megvolt az ideje, hetente kétszer, kedden és pénteken. Szabadság ideje alatt háromszor, hétfőn, szerdán, szombaton, és minden alkalommal öt és fél percet tartott. Se többet, se kevesebbet. Ezt onnan tudta az asszony, hogy egyszer, amikor nem volt kedve ehhez, de Kázmérral nem merte közölni, az éjjeliszekrényen

álló világító órát figyelte. Akkor soknak tűnt az öt és fél perc. Legközelebb már nem akarta stoppolni az időt, de akkor annyira rövidnek tűnt az időtartam, hogy akaratlanul is az órára nézett. Ugyanannyit mért. Még néhányszor ellenőrizte a dolgot, de Kázmér belső órája tökéletesen működött, mint mindene. Bori belenyugodott, barátnői amúgy is irigyelték, hogy milyen figyelmes és ráadásul hűséges férje van. Kázmér sose maradt ki, nem járt el kocsmázni. Borinak csak az tűnt föl, hogy a munkahelyéről hazafelé túl hosszú ideig tart az út. Férje annyit mondott, lassan járok, mindig gyalog, és közben levegőzők. Italszagot nem lehetett érezni rajta, így az asszony beletörődött, hogy későn vacsoráznak.

Aznap este hiába tette fel kétszer is melegedni a vacsorát, a férfi csak nem érkezett meg. Éjfélkor telefonált a rendőrségnek, ahol kinevették.

Megszólalt a kapucsengő, barátnője, Lili viharzott be a szobába, szipogva megölelte Borit, és fülébe súgta: a tévében, a reggeli hírekben azonnal felismerte Kázmért. Az asszony lehurrogtá, ez nem lehet igaz, férje közelébe se megy a villamosoknak, még hogy ott ült a megállóban. Lili nagyot sóhajtott, majd beszélni kezdett. Többször látta késő délután Kázmért. Nem a megállóban, hanem a villamoson. A vezetőfülkében állt, a villamosvezető nő mellett. Először azt hitte, talán érdeklődik valami cím után. De következő alkalommal megint látta, hogy a férfi a vezetőfülke mellett áll – de nem az otthona felé tartó szerelvényen. Nem mesélte el Borinak, úgyis kiderül, ha valami komoly van. Következő alkalommal Lili nem szállt le a háza előtt, hanem a hátsó kocsiból figyelt. A végállomásig utaztak. Mindenki leszállt, csak Kázmér és a nő maradtak a kocsiban. Bori ráordított Lilire, miért nem mondd, mit csináltak a kabinban, talán le is oltották a lámpákat, hogy is láttad volna. Nem oltották le. És? És csak ültek egymással szemben. És? Beszélgettek, csendesen, mindaddig, míg újra el kellett indítani a villamost. Még néhányszor megfigyeltem őket, ugyanazt láttam, nagyon unalmas volt, aztán el is felejtettem. Tegnap egyébként hosszas áramszünet volt a vonalon, villamospótlóval utaztam haza.

Főz, süt

Mikróban sütöm az almát. Nem magamnak, ki nem állhatom. János él-hal érte. Meghal? Lehet, hogy most igen. Legutóbb parázson sütötte az almát, fenn a Normafánál, szeptemberben, még tartott a nyár. De hol van az már... Tudhatta akkor is, hogy nem szeretem, mármint nem őt, hanem az almát, se nyersen, se másképpen. *Elvásik tőle a fogam, de majd ha protkóm lesz, akkor talán*, vigasztaltam Jánost, mert nagyon szomorúan nézett rám. Nem adta fel. Kínálta minden formában, minden alkalommal. A kezemet is megkérte, főleg amikor meglátta, milyen szép kertem van. *Ilcsikém*, képes volt így szólítani, *Ilcsikém, ide aztán lehet néhány szép almafát telepíteni*, és már sorolta is az almafajtákat.

Nekem csak a zöld alma jutott eszembe, ahogy a reklámokban beleharapnak az ínysorvadásosak, és vérnyomot hagynak a fehér húsán. Mert az almának is húsa van. Alma János, gondoltam, ahogy Erdélyben mondják, ha valami dugába dől, de János rá se hederített az ellenállásomra, *csak egy falatot, Ilcsikém*, mondta, és az orrom alá dugta a gyümölcsöt, úgy, mint kiskoromban nagymama, aki gyakran futott utánam a tökfőzelékkal. Sose ért utol – János viszont igen. Én nem futottam el tőle, tetszett a szép szőke feje, az is, hogy szorgalmas a munkájában, és olyan kitartó a leánykérésben: többször is megkérte a kezem.

Amikor a túlórázása egyre gyakoribb lett, gondoltam, én is kedveskedek neki, ha már ilyen makacsul ellenállok alma ügyben, sőt még a házasságért sem lelkesedem, ezért váratlanul beállítottam a munkahelyére, kezemben egy tál piros almával. Az én Jánosom dolgozott. Keményen. Az íróasztalnál ült, szembe velem, háttal az ajtónak a Tündérke nevű munkatársa. Az asztalon. Azt csak elképzeltem, hogy mit láthatott Jánosom szemmagasságban, vagy azt is mondhatnám: szájamagasságban. Nem kiabáltam, még az ajtót se csaptam be, úrilánynak nevelt az anyám, hogy az lettem-e, nem tudom. Az almák szétgurultak, csak a tál csörömpölését hallottam.

Hetek teltek el, hogy nem beszéltünk egymással. János kitar-
tóan sms-eseket küld, környékez, főz, ne álljak boldogságunk

útjába. Tudom, ilyenkor is van nála alma, megkínálna velem, ha mellette lennék. De nem vagyok mellette. A méregdrága almás laptopomat is lecseréltem. Sok baj volt már e gyümölcs miatt. A minap mit látok az egyik könyvesboltban? Még a kis kezdő írócska is ezt az ócska motívumot használja fel borítónak, hátha eladhatóbb lesz a könyve, igaz, ott az almának körte árnyéka van, a körtét meg nagyon szeretem.

Addig főzött engem János, míg arra gondoltam, hogy én sütök neki valamit. Ma van a születésnapja. Meghívtam magamhoz estére, és jeleztem, ne hozzon almát. Lesz. *Jaj, Ilcsikém, ez maga a paradicsom.* Nem szóltam semmit, azért ne menjünk vissza a bibliáig, de ő amúgy se erre gondolt. Eszébe sem jutott, ahogy eddig az sem, hogy az Ilona nevem inkább Helén vagy Heléna, de semmiképpen se Ilcsi.

Sül az alma a mikróban, az illata sem tetszik, émelygek tőle. De majd kárpótol mindezért a látvány, amint János ujjai közül kifolyik a gyümölcs...

Vaszilij Kandinszkij (1866–1944) festménye

